

אור הנר

עזר: נדיה אטון

דבר העזר

"וזה אשר לא תאכלו מהם"

פרקי אבות פרק א'

יום ז' כ"ז ניסן תשפ"ה

כניסת שבת: 18:58
יציאת שבת: 19:50
רבינו תם: 20:40

הזמנים לפי אופק באר שבע
שבת מברכין
ראש חודש אייר
ימים שני שלישי

פרשת שמיני

בפרשתנו התורה מצווה אותנו מה מותר לנו להכניס לפה שלנו ומה אסור, ומזהירה אותנו לבל ניכשל במאכלות אסורות, מכיוון שהם מטממים את הלב.

לצערנו הרב ישנם כל מיני אנשים טועים, שמנסים לומר שדברי התורה אינם אמיתיים (עפר לפיהם) ולא חייב לקיים את כל דברי התורה חלילה. לפנינו סיפור מדהים על המגיד הירושלמי הגאון הגדול ר' שבת יודלביץ זצ"ל: היה זה כשהוצרך רבי שבת יודלביץ זצ"ל לטוס לארה"ב בנסיבות מיוחדות.

בטיסה ערך היכרות עם היושב לצידו, ובמהרה התגלה לו שעל אף מראהו הגוי, הרי שבאמת אין הדבר כן, אלא יהודי בן יהודי הוא מבטן ומלידה, ואף סערת הימים סחפתו למחוזות רחוקים, ולעשיית מעשים שלא יעשו, עד שפרק מעליו עול מלכות שמים לגמרי.

משהתעניין ר' שבת לעיסוקו, החל האיש לגולל בפניו את מעמדו ורומ מעלתו בתור זיאולוג (חוקר חיות) ותיק, שנחשב בעולם כולו כאחד מהמומחים הטובים ביותר בתחום חקר חיביבשה, בים ובאוויר, וסיפר על עצמו ללא הפסקה שיש לו המון תלמידים בכל העולם וששמו הולך לפניו בתור אחד מהזיאולוגים המומחים בעולם.

בתוך כך הגיעה שעת הארוחה, והדיילים חילקו מנות בין הנוסעים, המנות לא היו כשרות, ולכן המתין ר' שבת עד שהדיילים יסיימו לחלק את המנות הרגילות, ואז פנה לאחד הדיילים בבקשו שיזאיל בטובו להביא לו מנת מהדרין, באשר יהודי שומר תורה ומצוות הוא ומפקיד על כשרות קלה כבחמורה. לעומת זאת, השכן הזיאולוג לא נרתע והושיט את ידו לקבל מנה רגילה, כשמיד פתחה לאכלה בתיאבון.

ר' שבת הזדעזע, ושאל אותו: "כיצד יהודי יכול לאכול מנה שאינה כשרה?"

האיש הסתכל על ר' שבת, וענה לו: "מה אעשה, אני מרגיש כל כך רחוק מהתורה, שעניין זה בכלל לא חשוב לי?" אמר לו ר' שבת: "הרי משה רבינו כתב את התורה הקדושה מפי הקב"ה שציווהו לכתוב את חוקי התורה לדורות!"

התאונן האיש: "מנין שכל התורה נאמרה מפי הקב"ה דווקא?" "אביא לך הוכחה נחרצת לכך!" ענהו ר' שבת בבטחה. "ולא דרוש לי הרבה זמן להוכיח לך זאת, מכיוון שאני יכול להוכיח לך זאת בכמה דקות בודדות, ולא רק זאת, אלא שאוכיח לך מהתחום שבו אתה מתעניין, חוקר החיות תבלי!"

"אולם אם אכן אצליח להוכיח לך שה' הוא נותן התורה, מה תעשה?" שאל ר' שבת את האיש.

- "אחזור בתשובה לאלתר!" ענהו בנחרצות.

"הפעל את הטיימר", ביקש ר' שבת, "וכווננו לחמש דקות בדיוק. אם אצליח להוכיח לך דבר זה, הינך מחויב לקיים את הבטחתך ולחזור בתשובה לאלתר!" התנה ר' שבת.

- "אכן, מבטיח!" השיב האיש. "כפי הידוע לך", החל ר' שבת בדבריו, "ישנם חיות שמותר ליהודי לאוכלן, וישנם חיות שאסורות לו לאכילה. כשהתורה נותנת הנחיות ברורות אלו חיות אסורות ואלו מותרות (אותן נקרא השבת - פרשת שמיני), כדי שחיה תהיה מותרת לאכילה, צריך שיהיו בה שני סימנים, האחת -

שהיא מעלה גרה, השניה - שהיא מפרסת פרסה. ועתה אמור לי בבקשה, מה יהא דינה של חיה שיש בה רק סימן אחד, היא אכן מעלה גרה אולם אינה מפרסת פרסה, או להיפך?"

- "מסתבר, שמחמירים, והיא אסורה באכילה. שכן אם דרושים שני סימנים להתירה באכילה, צריך שיהיה בה את שני הסימנים בשלימות, וסימן אחד אינו מספיק!" השיב הזיאולוג.

"יפה מאוד. ואכן בתורתנו הקדושה מבואר בדיוק כמו שענית. והתורה אף מפרטת את שמות החיות שיש בהם רק סימן אחד, כשבסך הכל יש ארבע חיות כאלו, הגמל, השפן, הארנבת והחזיר. כשהשלושה הראשונים מעלי גירה אולם אינם מפרסים פרסה, ואחרון אמנם מפרס פרסה, אולם אינו מעלה את גירתו ולכאורה ישנה שאלה גדולה מאוד: "אתה הרי זיאולוג מומחה "שאינך כמוהו בכל מרחבי המזרח התיכון", תסביר לי מהיכן ידע משה רבינו כשכתב את התורה שרק ארבע חיות אלו, הם ורק הם יש להם רק סימן אחד ותו לא. הרי ישנם בעולם אלפי אלפים סוגי חיות שמפוזרים בכל מרחבי התבל, אם כן מהיכן ידע משה שרק השפן, הגמל, הארנבת והחזיר מצוינים בסימן אחד בלבד, ואין עוד חיות כאלו, וכי הכיר את כל החיות לפרטיהם ולפרטי פרטיהם? ולא רק זאת, אלא אף כיום לאחר גילוי אמריקה, ולאחר המחקרים הנמרצים שעורכים אתה וחברייך למקצוע, לא מצאנו בכל העולם כולו חיה נוספת שיש לה רק סימן אחד מבין השנים!"

הרי אתה במקצוע חי עמוק בתוך העולם הזה, כך שהינך יודע היטב שאין שום חיה נוספת בעולם על פני כל מרחבי היבשה, הים והאוקיינוס שיש לה רק סימן אחד. כיצד ידע משה רבינו במדויק, וכי הצטיין במקצוע הזיאולוגות? או שמא עובד היה בגן החיות העירוני? ודאי שלא!

אם כן כיצד כתב משה רבינו בתורה הקדושה שיש רק ארבע חיות שעומדים בתקן אחד בלבד ולא בשניהם, וכי לא חשש שבבוא הימים ימציאו את מקצוע הזיאולוגות, ויחקרו לעומק את כל בעלי החיים שעל פני מרחבי הישימון, ויתכן שיגלו שישנה חיה נוספת שמצטיינת רק בסימן אחד?!

אין זאת אלא שמוכרחים לומר שאכן משה רבינו בעצמו לא ידע! ולא היה לו מקודם שום מושג איזו חיה היא מעלת גירה ואיזו לא. אלא שהקב"ה שברא את העולם, ברא גם את כל החיות למיניהם ולסוגיהם, ולכן אמר למשה רבינו: כתוב בבטחה שרק ארבעת חיות אלו מצוידים רק בסימן אחד ולא בשניים, שכן אני שבראתי את העולם יודע במדויק שרק ארבעתם מצוידים בתכונה זו ולא אחד יותר!

ולשם כך טרחה התורה לכתוב את כל הרשימה הזאת, כדי שאם בבוא הימים יבוא אחד ויטען: "מי ערב לי מי כתב את התורה הקדושה?"

מיד תראה לפניו פסוק זה ותנופף לו: לפי שיטתך הסבר לי כיצד ידע משה רבינו לכתוב בוודאות רשימה זו? אין זאת אלא שהקב"ה, הוא, ורק הוא נותן לנו את התורה והוא זה שאמר למשה רבינו מה לכתוב וכיצד, והוא זה שנתן לנו את התורה הקדושה בהר סיני ע"י משה רבינו כדי לשומרה ולקיימה!" מיד כששמע טענה זו קיבל עליו הזיאולוג לחזור בתשובה (דרשו).

אכן רואים אנו עין בעין כי משה אמת ותורתו אמת וכל מי שינסה למחוק ולשבש אות אחת בתורה עונשו כפול ומכופל, שבת שלום ומבורך.

פרשת שמיני

דבר תורה לסעודה שנייה

אור החיים הקדוש

"ויקחו בני אהרן נדב ואביהוא איש מחתתו"

תמה האור החיים הקדוש: מדוע היתה צריכה התורה לכתוב שבני אהרן הם נדב ואביהוא, היה לה לומר 'ויקחו נדב ואביהוא'. ותירץ האור החיים הקדוש: התורה כתבה "בני אהרן", כדי להסביר מדוע נדב ואביהוא לקחו את המחטה, מה עלה בדעתם לעשות זאת - משום שהם בני אהרן, והם כהנים, ולכן מתאים להם העבודה הזאת. וכתב האור החיים הקדוש: ההדגשה שהתורה הדגישה שהם נדב ואביהוא, משום שהם גדולים ושקולים כמשה ואהרן, כמו שכתב הזוהר. אומנם בני הנותרים של אהרן, אלעזר ואיתמר, אינם במדרגה כנדב ואביהוא, וכמו שדרשו חז"ל בתו"כ (פסוק ט"ז). ובגלל המעלה שלהם והכהונה שלהם העיזו שניהם להיכנס יחד. ולא רצו לקחת מאש המזבח שמא אין ראוי לקחת מאש זאת אלא לקטורת החיוב, ולכן הביאו אש זרה מבחוץ.

דבר תורה לסעודה רביעית

הלכות תפילה

אמירת שלום קודם התפילה

לצאת לשדה התעופה להיפרד

מותר לצאת לשדה התעופה קודם התפלה כדי להפרד מאביו או רבו היוצאים לארץ אחרת. אך לא יפרד מהם בלשון "שלום", אלא בלשונות אחרים, כמו נסיעה טובה, וכדומה. וכל שכן שמותר כשמלווה אותו לדרך. ואם יארגנו מנין להתפלל שחרית בשדה התעופה, מותר לנסוע לשדה התעופה להתפלל שם ואחר כך להפרד מאביו או רבו. [ילקוט יוסף תפלה כרך א', עמוד פז].

להיפרד מחבירו

אם חבירו עומד לצאת לדרך רחוקה בבוקר השכם, וכבר הגיע זמן תפלה, אסור לחבירו שעדיין לא התפלל להשכים לביתו להפרד ממנו ולברכו בברכת נסיעה טובה.

אבל מותר ללכת לבית חבירו קודם התפלה ולהמתין לו עד שיצא מביתו, כדי ללוותו לדרך בניסיעתו, דיש בזה משום מצות ממילות חסדים.

דבר תורה לסעודה ראשונה

זהירות ממאכלות אסורים

"אל תשקצו את נפשתיכם בכל השרץ השרץ... ונטמתם בם"

העיר על כך רבי ישראל מראדין, בעל ה"חפץ חיים": התורה פונה כאן באזהרה גדולה לבני ישראל אל תנסו בשום פנים ואופן לטמא את עצמכם בנבלות וטרפות ובמיני מאכלים אסורים! כי מטבע הדברים, האדם מונע עצמו מאיסורים אלה כל עוד לא נכשל בהם בחיים. לעומת זאת הטועם דבר איסור פעם ופעמיים - סופו שמתרגל לכך והאיסור נעשה לו כהיתר. כתוצאה מכך הוא שוקע במצולות הטומאה ומתקיים בו "ונטמתם בם". משל לבעל חנות של בשמים, שירד מנכסיו ונאלץ לפתוח לפרנסתו חנות לעיבוד ולממכר עורות, המעלים ריח רע. בתחילה קצה נפשו של האיש מצחנת העורות שבחנותו, אך ברבות הימים התרגל לריחות הרעים, עד שלא חש עוד בסירחונם של העורות. כיוצא בכך - סיים ה"חפץ חיים" - קורה למי שאינו נזהר כראוי במאכלות אסורים, אפילו בשעת הדחק. ליבו ונפשו מיטמטמים והולכים, עד שאינו מרגיש בסרחון הנבילות והטריפות הבאים.

דבר תורה לסעודה שלישית

פניני הבן איש חי

"וכל השרץ השרץ על הארץ שקץ הוא לא יאכל"

בשולחן ערוך (יורה דעה סימן פ"ד סעיף ד') נפסק, שתולעת שלא פירשה ממקום רבייתה (נבראה בתוך הפרי ולא יצאה החוצה) - מותרת באכילה, אך אם פירשה, ולו במעט, ושרצה על הארץ, שוב היא אסורה באכילה מן התורה. ומקור ההלכה הוא מהפסוק שלפנינו, שאיסור אכילת שרצים נאמר בפסוק דווקא "על שרץ השרץ על הארץ" ולא בזה ששרץ בתוך פרי התלוש מן הארץ. כדי להבין את ההלכה הזו ראוי לצטט סיפור מעניין בנושא: מעשה במלך אחד ששאל לאחד מחכמי היהודים מה ההיגיון שבדבר שתולעת אסורה מן התורה רק לאחר שפרשה ממקום רבייתה ואילו לפני שפרשה ממנו אין היא אסורה, כיצד ייתכן שהבדל של סנטימטרים בודדים יקבע האם הדבר ראוי לאכילה או לא. החכם במקום לענות לו תשובה ביקש שיביאו לו כף קטנה, שהביאו לו, ביקש החכם מן המלך שירק לתוך הכף, לאחר שירק המלך חזר החכם וביקש מן המלך שיבלע בחזרה את הרוק שירק לכף - סירב המלך בכל תוקף וטען שהדבר מאוס עליו, אמר לו החכם: אין זה מדרכי ההיגיון שתגעל נפשך לבלוע את הרוק שבכפית, הרי לפני רגעים מועטים היה הרוק בפך ובלעת אותו בלי היסוס, וכי מכיוון שהתרחק הרוק בסנטימטרים בודדים מפך שוב אינו ראוי לאכילה?! כמובן שלאחר המעשה הזה שוב לא ביקש המלך תשובה על שאלתו בהלכות תולעים...

"כל השונה הלכות בכל יום..."

**שו"ת עם
הרה"ג אורן נודית**

דין מעניין מהרב מאיר ניסים מאוזוז זצ"ל

**שו"ת עם
הרה"ג בנימין חותה**

הלכות ספירת העומר
שאלה: האם מותר לקטן לספור העומר בברכה בפלג המנחה.

תשובה: קטן שרוצה בימי ספירת העומר לישון לפני זמן שקיעת החמה, וקשה לו להמתין עד הלילה, יש להתיר לו לכתחילה לספור ספירת העומר בברכה בפלג המנחה, ואם נשאר ער בצאת הכוכבים טוב לומר לו לחזור לספור בלא ברכה.

שאלה: אדם שאל את חבריו כמה ימים לעומר, וחבירו השיב לו בטעות את מנין הימים באותו יום [כולל תיבת 'היום'], ותכף נזכר שאין לעשות כן, כמוש"כ מרן בש"ע (סי' תפט ס"ד), ולכן חזר ואמר מספר אחר בתוך כדי דיבור כדי לקלקל את הספירה הראשונה, או שאמר שאינו רוצה לצאת ידי חובה כלל במה שאמר, אם מועיל כדי שיוכל לחזור ולספור בברכה, דתוך כדי דיבור כדיבור דמי, או לא. [ומה הדין אם היה זה באחד הימים הראשונים, והשיב לו [לדוגמא] היום שלשה, ותכף הוסיף ועשרים, אם מהני כדי שלא יצא י"ח].

תשובה: מי שהשיב לחברו בטעות את מנין הימים באותו יום [כולל תיבת 'היום'] אחר השקיעה, וחזר ואמר מספר אחר בתוך כדי דיבור כדי לקלקל את הספירה הראשונה, או שאמר שאינו רוצה לצאת י"ח כלל במה שאמר, הועיל באמירתו זו לבטל המנין הראשון שאמר, ויכול לספור באותו לילה בברכה את המנין הנכון בספירת העומר.

במלחמה, כמי שעשה זאת "למען עם ישראל". זהו חידוש, שנובע מתוך השקפת עולם שהגנה על מדינת ישראל, הכוללת גם אזרחים שאינם יהודים, ולא רוצים להיות יהודים - היא הגנה "למען עם ישראל". טמונה כאן תובנה, שמדינת ישראל איננה רק מסגרת לחיים חברתיים משותפים של אנשים שונים, אלא היא מזוהה באופן מובהק עם העם היהודי.

ב. בהלכות מלכים [סוף פרק ח] כתב הרמב"ם, שעל מנת שגוי יזכה לדרגה של "חסיד אומות העולם" עד כדי שנאמר ש"יש לו חלק לעולם הבא", הוא צריך לקבל את שבע מצוות בני נח "מפני שצוה בהן הקדוש ברוך הוא בתורה והודיענו על ידי משה רבינו שבני נח מקודם נצטוו בהן". זאת אומרת, שדרגת יש לו חלק לעולם הבא" אצל אומות העולם, מחייבת לא רק קיום מעשי של שבע מצוות בני נח, אלא גם מחויבות לתורת משה, שדרכה גילה הקב"ה את רצונו שאומות העולם יקיימו את שבע המצוות! לכאורה, על פי פשוטם של דברים, הדרוזים אינם מחויבים לתורת משה ואינן עומדים בכלל זה שקבע הרמב"ם.

אמנם יש לציין שבתלמוד סיפורים על גויים שמסרו נפשם וזכו לחיי העולם הבא [עי' תענית כט ע"א], אפשר להבין משם שהם האמינו בתורת משה. אמנם מרן הגאון רבי מאיר מאוזוז מחדש, שמי שמסר את נפשו למען עם ישראל, זכה "לדלג" ולהגיע לדרגת "יש לו חלק לעולם הבא", למרות שלא עמד בכללים הרגילים, כפי שעולה מדברי הרמב"ם.

לסיכום: כך כתב לי בתאריך כ"ה מנחם אב תשפ"ד: "חייל דרוזי שנפל במלחמה למען עם ישראל, נראה דשייך לעשות לו ספר תורה לזכרו, כדין חסידי אומות העולם שיש להם חלק לעוה"ב".

שאלה: סיפר הרב בנימין טבדי, לפני כחצי שנה, בחודש אב תשפ"ד, בשיאה של מלחמת חרבות ברזל, סיפר לי אב שכול, שברצונו לכתוב ספר תורה לעילוי נשמת בנו ועוד מספר חיילים שנפלו עמו במערכה, ושאלתו הייתה האם ניתן לציין על מעיל ספר התורה גם את שמו של החייל הדרוזי שהשתתף ונפל עמו בקרב. למותר לציין שאנו רואים בחיילים הדרוזים ידידים נאמנים, הנלחמים עמנו נגד המבקשים להשמיד את מדינת ישראל במסירות נפש. נאמנות זו ראויה לכל הכבוד והערכה, ואין מי שמערער על כך. אמנם, בצדק חש האב השכול, שבכתיבת ספר תורה לזכר חיילים יהודים ודרוזים כאחד יכולה להיות בעיה של טשטוש תחומים שאינו מן הדין. גדולה השותפות בין היהודים והדרוזים שבמדינת ישראל בכל מה שנוגע למסגרת המדינית, או ליחסי רעות אישיים, אך בכל מה שנוגע לקדושת ישראל וקדושת התורה - "יהיו לך לבדך ואין לזרים איתך".

תשובה: למען האמת, שמעתי את השאלה, ונטייתי הפנימית הייתה למצוא דרך אחרת לכבד את זכרו של החייל הדרוזי. אלא שאין דרכי לפסוק הלכה חלוטה על פי נטייה פנימית ללא ביסוס מהמקורות, ולכן ניסיתי למצוא תקדימים בספרות השו"ת, אך קשה היה למצוא מקור שממנו ניתן להביא ראיה ברורה לנידון דידן. רבנו הגדול, רבי מאיר מאוזוז זצ"ל, נטה בסברתו לומר שהדבר אפשרי.

בדבריו חידש הרב זצ"ל שלושה חידושים גדולים:

א. באופן פשוט החייל הדרוזי נפל בהגנה על ביתו, שנמצא בתחום מדינת ישראל. הוא מילא בנאמנות את חובתו האזרחית כלפי המדינה, ותו לא. אמנם רבנו זיהה את החייל הדרוזי שנפל

הלכות ספירת העומר
שאלה: מי שיש לו אפשרות לספור את העומר בזמן ביחיד או יותר מאוחר בציבור מה עדיף שיעשה.
תשובה: עדיף שיברך במנין יותר מאוחר ויזדרז כשיהיה לו מנין, ורק אם יש חשש שישכח יש לו לברך ביחיד בזמן.

שאלה: המניח במקום בולט שלט ספירת העומר של מספר הספירה של אותו יום אם נחשב למעשה ספירה. ומה הדין מי שהדפיס היום כך וכך לעומר ולא כתב מילים אלו אם נחשב למעשה ספירה.

תשובה: בשני המקרים לא נחשב למעשה ספירה.

שאלה: ספרדי שמתפלל עם אשכנזים שנוהגים לספור את העומר לא כפי מנהגו, אלא במקום אחר בתפילה כגון אחרי העמידה והוא נוהג אחרי עלינו לשבח מה עליו לעשות.
תשובה: יש לו לברך ולספור עמהם כמנהגם.

שאלה: האם יש לנהוג בספירת העומר לומר ברשות מורי ורבותי על ידי השליח ציבור והציבור יענו שמים.

תשובה: יש להמשיך במנהג זה שיסודתו בהררי קודש.

לדפואה שלימה

ברוך חי בן לאה
רחל בת שרה
מידה מרים
בת רחל

לדפואה שלימה

יוליה בת לדיסה
דוד בן טטיאנה
סולטנה
בת פרחח

לדפואה שלימה

מדי בת דחל
דוג'ה סלומון
בן דבקה
חנה בת חפסה
תנצבה

לדפואה שלימה

גרציה לזי
בת מזל טוב
ינית בת רחל
טינה בת אסתר
תנצבה

לדפואה שלימה

לאה בת
סוליקה דביבו
ז"ל (הי"ד)
תנצבה

דברי חיזוק והתעוררות בעקבות
הסתלקותו לגנזי מרומים של מרן ראש הישיבה
רבי מאיר ניסים מאזוז זצוקללה"ה

תולדותיו

מרן ראש הישיבה הגאון רבי מאיר מאזוז זצ"ל נולד בתוניס ב"ג ניסן תש"ה כבן בכור לאביו הגאון רבי מצליח מאזוז הי"ד, שהיה דיין, ממנהיגי יהדות תוניסיה, ומייסד "ישיבת כסא רחמים" שם, ואמו הצדקנית מרת כמסאנה ע"ה לבית מאזוז.

כשהבחין אביו בכישרונותיו הבולטים וגאונותו של בנו הבכור רבי מאיר, כבר בגיל חמש, כך מספרים, כבר ידע מאיר את חמשת חומשי התורה בעל פה. בגיל שבע התעקש אביו שהוא יוכנס לכיתת לימוד הגמרא, שבה היו נערים בגיל 12. בבחרותו למד בישיבת "חברת התלמוד" אצל הגאון רבי יצחק בוחניך זצ"ל ואצל הגאון רבי יוסף סוסו הכהן זצ"ל. בגיל 17 החל ללמד בישיבת "אוהל יוסף יצחק" של חב"ד בתוניס.

בהגיעו לפרקו נשא את רעייתו רבנית אסתר לואיזה ע"ה, אביו רבי מצליח הי"ד נרצח בשנת תשל"א על ידי מתנקש מוסלמי. עלה יחד עם אחיו הרבנים צמח ורחמים לישראל ובאותה שנה הקימו בבני ברק את "ישיבת כסא רחמים" להחזיר עטרה ליושנה. כיום מוסדות הישיבה כוללים מעונות, גני ילדים, תלמודי תורה, בית ספר לבנות, סמינר, ישיבות קטנות, ישיבות גדולות, כוללים ברחבי הארץ.

ברבות השנים הקים יחד עם אחיו את "מכון הרב מצליח" המוציא לאור סידורי תפילה, תהילים, תיקון קוראים לפי שיטת הדקדוק והנוסח של ראש הישיבה הגאון רבי מאיר מאזוז זצ"ל, וכן ספרים תורניים של רבנים ספרדים.

לפני למעלה משלושים שנה ראש הישיבה זצ"ל היה במצב קשה מאוד לאחר שנפל מביתו עת חזר בלילה לביתו והבית היה סגור. ראש הישיבה היה מאושפז במצב קשה מאוד ובחסידי שמים שב לאיתנו.

הגר"מ מאזוז זצ"ל חיבר ספרים רבים וכבר בנעוריו חיבר פירוש מקיף לפיוטו של ר' יהודה הלוי "מי כמוך", הכולל מלבד פירוש העניין גם מקורות מהתנ"ך.

שיעוריו של ראש הישיבה זצ"ל הפכו לשם דבר, בשיעוריו היה מרבה לשלב חידודי לשון וראשי תיבות שקנו את לב הקהל, הגר"מ מאזוז זצ"ל היה מרבה להתייחס לנושאים שעל סדר היום ובלשונו הקולחת העבירה למאות אלפים.

הגר"מ מאזוז נודע בגאונותו העצומה גם מספרי ידע כלליים הוא לא משך את ידיו. מקורביו סיפרו בעבר אך לא הסכימו לפרט אילו ספרים בדיוק, רק אמרו שהרב "קורא הכול". "הרב היה סקרן ותאב ידע, בולע ספרים", אחר התלמידים שמאחוריו שעות של שיחה עם הרב מאזוז סיפר. "הוא בקי במגוון תחומי מדע, שאותם למד בצורה עצמאית". בהיסטוריית העמים ברמה של דיוק בתאריכים. הרב מאזוז היה פשוט קורא במהירות, ויש לו תפיסה מהירה מאוד. לצד היכרותו עם כתבים מדעיים, הרב מאזוז העריך את הרפואה האלטרנטיבית, והיה ממליץ על פנייה אליה.

קשר מיוחד היה לו עם מרן הגאון רבינו עובדיה יוסף זצ"ל שהיה מגיע רבות לישיבת 'כסא רחמים' למסור שיעורים במקום.

בשיחותיו בישיבה אין שיחה שהרב מאיר מאזוז זצ"ל לא היה מזכיר את החובה להיות אמיתי. "הכנות הייתה מאוד חשובה לו, והוא כל הזמן היה מבקש לא להתחשב ב'מה יאמרו' סיפרו התלמידים.

הרב מאזוז הקפיד מאוד על ההברה הספרדית המדויקת של אותיות השפה העברית, בעיקר בתפילה ובקריאת התורה, וההנחיל ולשמר אותה בשיעוריו ובספריו. שיעוריו הפכו לשם דבר, במוצאי שבת היה מוסר שיעור שבועי שהועבר בשידור חי לאלפים, כמו כן יצא לאור כל שבוע עלון מדברי תורתו. בכל שנה היה עורך סעודת הילולא גדולה לאביו בהשתתפות עשרות אלפים.

הגר"מ מאזוז זצ"ל הותיר אחריו דור ישרים מבורך, בנים ובנות, בחיי שיקל את בתו, האישה הצעירה מרת עדנה גאולה מאזוז ע"ה שנפטרה בגיל 43.

"זבל בית
יבבו את
אשר

הרב מאיר ניסים מאזוז אושפז בבית החולים בליניסון בכ"ז באדר, וכשלוש שבועות לאחר מכן ביום שבת חג שביעי של פסח השיב את נשמתו לבורא עולם, זיע"א. ההלוויה של הרב התקיימה ביום ראשון אסרו חג של פסח בבני ברק.

בצוואתו ביקש הרב זצ"ל: שלא יספידו אותו עד לאחר השנה, ועוד שלא נבכה עליו, אלא כל אחד יבכה על עצמו שמבזז את זמנו לריק בבלי העולם הזה.

הרב בניהו שמואלי שליט"א סיפר סיפור מדהים על הרב שיכול ללמד אותנו קצת ממידותיו ומהנהגותיו כדי שנוכל ללמוד אנו כל אחד לפי כוחו, וכך סיפר: "לפני כשלושים שנה אחד מבאי ביתי היה חולה ועבר ניתוח בבית החולים איכילוב. וגם אשתו של רבי מאיר מאזוז הייתה מאושפזת באותו בית החולים, ונפגשתי שם עם הרב מאזוז באותו בית חולים.

הגעתי לרב מאזוז ובפי בקשה: "כבוד הרב אשמח אם אפשר לשאול שאלה בבקשה". הרב מאיר מאזוז ענה לי בענווה מופלאה, "תשאל".

אמרתי לו: "כבוד הרב, שמעתי שלפני עשרים שנה בערך כשהיית בגיל שלושים, היית גר בבני ברק בקומה שלישית, חזרת הביתה ולא היה לך מפתח לפתוח את הבית, וניסית לפתוח את הבית ללא הצלחה, ולכן החלטת ללכת למרפסת ולפתוח דרך שם את הבית ומעדת ונפלת על הרצפה - האם סיפור זה נכון?" ענה לי הרב מאזוז בענווה "אכן כך, זה נכון".

"ושמעתי עוד" המשיך הרב בניהו שמואלי להתעניין, "שהרגלים שלך נכנסו לתוך הבטן ר"ל, ומיד אישפזו אותך בבית החולים במצב קשה מאוד, והרפאים נואשו מחייך, והבינו שנשאר לך ממש שעות אחרונות לחיות. ואחד הרפואים הגיע אליך והציע לך לראות איתו איזה תוכנית בטלביזיה, 'הרי ממילא לא נשאר לך הרבה ימים אז לפחות תהנה קצת' אמר הרופא. והרב ענה לרופא שהתוכנית הזו כלל לא מענינת אותו ולא תגרום לו לשמחה אלא אפילו לצער.

התעניין הרופא: "ובכן, מה באמת יכול לגרום לך קצת לשמוח בשעה קשה זו שאתה נמצא?" ענה לו הרב: "אם תביא לפני שני תלמידים מהישיבה שלי שילמדו אותי איזה סוגיה בלימוד התורה הקדושה אני אשמח מאוד".

הרופא אכן לא איכזב את הרב והתקשר לישיבה וביקש בשם הרב שיביאו לפניו שני תלמידים שיבואו ללמוד איתו את הסוגיה הנלמדת. ואכן הנהלת הישיבה שלחה שני בחורים שהגיעו לבית החולים למיטת הרב, והחלו לפלפל עם הרב בלימוד התורה הקדושה, והרב שמח מאוד, ואכן היה ניכר באמצע הלימוד ששכח היכן הוא נמצא. שאלתי את הרב "אמר הרב בניהו שמואלי, 'האם עד כאן הסיפור נכון', ושוב ענה לי הרב מאזוז בענווה: "אכן כך, הסיפור נכון".

"ושמעתי עוד, שבלילה לאחר שהתלמידים הלכו הרב שכב לישון, והנה הוא חולם חלום את שני האמוראים הגדולים בגמרא אביי ורבא!!! ושניהם אמרו לו פה אחד: 'מחר תהיה ישיבת צוות של הרופאים, והם יחליטו רגל אחת להחליף לך ורגל אחת לרפאות לך, ואתה תמשיך לחיות!!!"

ואכן למחרת הלא יאומן קרא, הרופאים עשו ישיבת צוות, והגיעו להחלטה, כשבאו לבשר לו על ההחלטה שהם החליטו אמר להם הרב אני יודע כבר מה החלטתם!!! "שאל אותו שוב הרב בניהו: "כבוד הרב, האם הסיפור הזה נכון?" ענה לו הרב מאזוז בענווה כאילו כלום לא ארע: "אכן כך זה נכון".

לא יאומן איזה ענווה נפלאה, הייתה לו ואיזה אהבת תורה הייתה לו, גם כשנדמה לו שזה השעות האחרונות לחייו הוא רוצה שני בחורים שיגיעו וילמדו איתו תורה.

הרב מאיר ניסים מאזוז זצ"ל בענותנותו ביקש שלא יספידו אותו, לכן אנו ניקח סיפור זה לחיזוק בשבילנו לנסות ללמוד מדרכיו, מאהבת ישראל המיוחדת שהייתה לו משקיעות בלימוד התורה שהייתה לו, קבלה קטנה כדי לנסות למלא את החלל הגדול שהותיר כשהסתלק מאיתנו, וכל זה יהיה לעילוי נשמתו זיע"א.

ת ושראל
השריפה
שרד

מנהגי ימי ספירה

הגמרא (סנהדרין כ"ד ע"א): "תלמידי חכמים שבארץ ישראל נוחים זה לזה בהלכה" - רש"י: "נוחים יחד ומעיינים יחד, ומתקן זה את דברי זה, והשמועה יוצאה לאור".

ובזה חז"ל מצביעים שהיה פגם. כל אחד מן התלמידים היה מתעצם בטענותיו ובדעתו אשר השיג כפי עמלו בתורה, ולא השכילו לנהוג כבוד גם בחכמת ודעת חבריהם. כדברי המדרש: "שהיתה עיניהם צרה בתורה זה לזה".

רבי עקיבא אומר: שנים עשר אלפים תלמידים היו לי מגבת ועד אנטיפרס, וכולן מתו בחיי בין פסח לעצרת, ובסוף העמידו לי שבעה, ואלו הן: רבי יהודה, ורבי נחמיה, ורבי מאיר, ורבי יוסי, ורבי שמעון בן יוחאי, ורבי אליעזר בנו של רבי יוסי הגלילי, ורבי יוחנן הסנדלר.

אמר להם [רבי עקיבא לתלמידיו האחרונים]: הראשונים לא מתו אלא מפני שהיתה עיניהם צרה בתורה זה לזה, אתם לא תהיו כן. מיד עמדו ומלאו כל ארץ ישראל תורה. [קהלת רבה יא ה].

מבאר משנת רבי אהרן (ח"ג עמוד י): לפי גודל ערך קדושתם של תלמידי רבי עקיבא, היה בזה פגם כל שהוא דק מן הדק, במעלות שהתורה נקנית בהם, ומפני זה תורתם לא היתה בתכלית כראוי, וממילא לא היו ראויים להיות מוסרי התורה שבעל פה לדורות. ואף על פי שבמיתתם איבדנו כל כך הרבה תורה, מכל מקום מסירת התורה לדורות היתה צריכה להיות תורה שלמה בכל ענייניה. וזכו לכך דוקא רבותינו שבדרום, מפני שתורתם היתה שלמה, ותתקיים התורה בישראל על ידי תורה הנלמדת בשלימות הנפש בכל הפרטים בלא שום פגימה ולו דקה מן הדקה.

תזכורת קבועה לדורות

תלמידי רבי עקיבא נפטרו כולם "בפרק אחד" - בתקופה אחת בימי ספירת העומר. דווקא בימים אלו, שבהם עלינו להכין את עצמנו ככלי קיבול מתאים לקבלת התורה, להכין ולטהר את הלב, מצאה לה מידת הדין מקום לפגוע בתלמידי רבי עקיבא, אשר לפי דרגתם פגמו באופן קניין התורה, ולא זכו להיות חלק ממשולת העברת התורה מדור לדור. וחז"ל קבעו לכך זכר לדורות, על ידי נהיגת מנהגי אבלות בימים אלו.

(ספירת העומר בהלכה ובאגדה)

הלכות מנהגי אבלות בימי ספירת העומר

נהגו העם להתאבל על תלמידי רבי עקיבא שמתו, ולהמנע משמחה. אך חשוב להדגיש ששונים דיני אבלות של ימי הספירה מדיני אבלות של ימי בין המצרים ותשעת הימים ששם מחמירים יותר וזו אבלות על חורבן בית המקדש שחמורה יותר.

נישואין בימי העומר

נוהגים שלא לשאת אישה בפרק זמן זה. ומכיוון שפסקו למות בפרוס עצרת, כלומר, חצי חודש, דהיינו חמשה עשר יום קודם חג השבועות, שהוא ל"ד לעומר, מותרים לישא מאותו

למה מתאבלים?

תלמידי רבי עקיבא: התפשטות אור התורה - ודעיכה פתאומית

"שנים עשר אלף זוגות תלמידים היו לו

לרבי עקיבא מגבת עד אנטיפרס" (יבמות סב:).

רבי עקיבא, עמוד התורה שבעל פה, העביר ולימד את התורה לאלפי תלמידים. 24,000 תלמידים, 12,000 "חברותות", רשת שלימה של ישיבות וכוללים, פרוסה היתה אז ברחבי הארץ.

כל תלמיד, כל חברותא, סללו להם את דרכם הייחודית בהבנת התורה, קנו בעמל במאמץ ובחיפוש, את חלקם המיוחד בתורה, כפי שלמדו מרבי עקיבא רבם הגדול. אור התורה הלך והאיר בעולם באלפי נגהות, נחלק לאלפי גווני זוהר נפלאים. כשזה אומר בכה וזה בכה, זה סברה כזו וההוא סברה הפוכה... אש התורה שבעל פה האירה ועלתה, האירה והתפשטה... ואולם -

לדאבון הלב, האש הזו דעכה, בפתע פתאום. כפי שממשיכה הגמרא ואומרת: "וכלן מתו בפרק אחד (בתקופה אחת!) והיה העולם שמם!" שממה רוחנית נוראה. אור גדול שהאיר את הארץ כולה - כבה באחת, והותיר חושך ואפילה ומדוע מתו? "מפני שלא נהגו כבוד זה לזה".

וכדי להבין זאת - עלינו להרחיב בעניין קדושת התורה ואופני השגתה.

תורה קדושה - איננה סובלת קלקול בנפש

התורה הקדושה אינה כשאר לימודים. היא אינה לימוד שכלי בלבד, אלא יש בה הבנת לב עדינה ודקה. כדי להבין את התורה, להבין מחמתו של הקב"ה, צריך שהלב יהיה טהור ונקי. מי שלומד תורה מבלי לתקן את מידותיו ומבלי לעבוד את ה' - יוכל להשיג אולי רק את הרובד החיצוני, אך לא יוכל להבין את עומק חכמת התורה.

וכפי שאומר המדרש (תנחומא נח פ"ג): שאין לומד אותה אלא מי שאוהב הקדוש ברוך הוא בכל לבו ובכל נפשו ובכל מאודו! שנאמר: "ואהבת את ה' אלוהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאודך" (דברים ו, ה). ומניין אתה למד שאין אהבה זו אלא לשון תלמוד? ראה מה כתוב פסוק אחריו: "והיו הדברים האלה אשור אנכי מצווך היום על לבבך". ואי זה? זה תלמוד שהוא על הלב!

שלא נהגו כבוד זה בזה

והנה אודות תלמידי רבי עקיבא, מצביעה הגמרא על פגם מסוים בין אדם לחברו: "שלא נהגו כבוד זה בזה".

כעת, שהתחזק והאיר עסק התורה שבעל פה, כשכל תלמיד סולל לעצמו את דרכו הייחודית בהבנת התורה, כשכל תלמיד עמל להשיג את חלקו בתורה, ומגיע להבנות וסברות כפי השגותיו הוא, מכל מקום צריך הדבר להיות עם נתינת כבוד רב לתורתו של השני.

לדעת שמה שהשיג, למד והבין חברו, אף הוא אמת. ואדרבה, כשישמע כראוי את דעת חברו וייתחס בכובד ראש לדבריו, יתחדד אף הוא, ויגיע יותר אל הבנת האמת. וכדברי

פירת העומר

יום ואילך. וכן המנהג אצל כל הספרדים ועדות המזרח, ואף ביום ל"ד בבוקר מותר. אומנם האשכנזים נוהגים כמו שכתב הרמ"א להתיר לעשות נישואין רק בל"ג בעומר. (והמיקל גם בליל ל"ג לעומר יש לו על מה שיסמוך).

נישואין מיום ל"ד לעומר

ישנם דעות, שאין מתירים לערוך נישואין אחרי ל"ד בעומר, מכל מקום המנהג אצל הספרדים בארץ ישראל אינו כן, ומותרים בנישואין מיום ל"ד לעומר והלאה, כדעת מרן שקבלנו הוראותיו.

שעת הדחק

בשעת הדחק אפשר לעשות הנישואין בל"ג לעומר בערב, אחר צאת הכוכבים של ליל ל"ד, שבה יש לומר מקצת היום ככולו, גם בלילה. ומיום זה מותר להם לערוך נישואין בכל יום ויום, וכל עדה תחזיק במנהגיה.

אחר העדה

אם החתן ספרדי והכלה מבנות אשכנז, או להיפך, הולכים בזה אחר העדה של החתן, בין להקל ובין להחמיר. שהכל תלוי בחתן שהוא מחוייב בפריה ורביה. ובו תלוי עיקר השמחה, ואין הדבר תלוי בכלה.

להחזיר גרושתו

מותר להחזיר גרושתו מן הנישואין בימי העומר.

שמיעת שירים

נכון להחמיר בימי הספירה שלא לשמוע שירים המלווים עם כלי נגינה, או שמיעת כלי שיר מטייפ.

שירה ווקאלית

שירה ווקאלית שמשמיעים בפה כעין כלי שיר, מותר לשמוע בימים אלו, בתנאי שהיא לא מביאה לידי ריקוד. (ילקוט יוסף עמוד תמה)

שירים ביום שישי לאחר חצות

גם ביום שישי לאחר חצות היום, אין לשמוע שירים המלווים בכלי נגינה.

כתב הרה"ג דוד נקי שליט"א: "כן שמעתי ממרן הראשון לציון רבנו עובדיה יוסף זצוק"ל בעת שזכיתי להתלוות אליו באחת הפעמים לאחר התפילה בשבת בבוקר, בצאתו מבית המדרש "יחווה דעת" לביתו בשכונת "הר נוף", ושאל אותו אחד מהציבור, האם יש להקל לשמוע שירים ביום שישי לאחר חצות לכבוד שבת? וענה לו מרן, שאין שום הבדל בין לפני חצות לבין לאחר חצות, ואין להקל בזה. ע"כ.

ומה שיש רצו לומר שמרן התיר לשמוע, וראיתם ממה שהעיד אחד משדרני ערוצי הקודש שמרן התיר לו לשדר ביום שישי לאחר חצות שירים המלווים בכלי נגינה? החילוק הוא פשוט, כי מאחר ואת הרדיו שומעים עשרות אלפים, ורבים מהם אשר לא ידעו ולא יבינו כל כך במצוות התורה וביראת השם טהורה, ואם לא תשמיע להם כלי נגינה, הם יעברו לשמוע

ערוצים אחרים שאין בהם לא תורה ולא יראת שמים, ומשמיעים אף שירים שאסור לשומעם, שאין בהם לחלוחית של קדושה ויראה, אלא רק להיפך. אזי כדי למנוע מהם מכשול, התיר מרן זצוק"ל לאותו שדרן להשמיע שירים עם כלי נגינה, אבל אדם ירא שמים, בודאי שלא ישמע שירים המלווים בכלי נגינה אף לאחר חצות היום של ערב שבת. אומנם דעת הרב מאיר מאזוז זצוק"ל שאפשר להתיר לשמוע שירים ביום שישי לאחר חצות.

סעודת מצווה

בשמחת מצווה כגון מילה (אפילו שלא בזמנה), או פדיון הבן (אפילו שלא בזמנו), או סיום מסכתא, או בר מצווה (ששלמו לו י"ג שנה ביום זה), מותר לשמוע שירי קודש המלווים בכלי נגינה, שכל שהיא שמחת מצווה יש להקל בדבר. ולכן מותר להשתתף בתהלוכה ללוות הכנסת ספר תורה בימי הספירה, עם כלי זמר.

פרקי תהילים עם נגינה

מותר לשמוע פרקי תהילים המלווים בכלי נגינה ככינור וכדומה, כי עיקר כוונתו לקריאת התהילים. (ילקוט יוסף עמוד תמד)

דיכאון או עצבות

הסובל מהתקפות דיכאון וממצבי רוח ירודים לא עלינו, רשאי לכתחילה לשמוע שירים, כדי לקבל שמחה ומצב רוח טוב, וכמו שנאמר (מלכים ב ג ט"ו): "והיה כנגן המנגן, ותהי עליו יד ה'", אך ישתדל שיהיה הדבר בצנעה, והעיקר שלא ישמע בקולי קולות. ועיין בשו"ת מעיין אומר (ח"ד עמוד רצ"ה) שהתיר מרן הראשון לציון רבנו עובדיה יוסף זצוק"ל לאבל מדוכא בתוך י"ב חודש לשמוע שירים, כדי לקבל שמחה ומצב רוח טוב. (ספירת העומר בהלכה ובאגדה)

תספורת

פשוט המנהג בכל ספרד שלא להסתפר בימי הספירה עד יום ל"ד לעומר בבוקר, ואינם מסתפרים ביום ל"ג בעומר כמנהג האשכנזים, אלא בל"ד לעומר בבוקר. ולאחר מכן מותר להסתפר בכל עת שירצה.

גילוח

החרדים לדבר ה' נזהרים גם לגבי גילוח הזקן, שלא לגלח בימי העומר.

ברכת שהחיינו

מותר לברך שהחיינו בימי העומר על פרי חדש. אומנם על בגד חדש טוב לחוש ממידת חסידות ולא לברך בימים אלו, [וישנם הסוברים שברכת שהחיינו על בגד חדש עדיף לא לברך רק מיום ראש חודש אייר ואילך, ומסתברים דבריהם (הליכות מועד ימי הספירה עמ' תמ"א הערה ל').]

מעבר דירה ושיפוצה בימי העומר

מותר לכתחילה לקנות או לשכור דירה בימי הספירה, וכן לעבור דירה ולעשות חנוכת בית, (ללא מוזיקה, אלא רק שירה בפה - חזו"ע עמ' רע"א הערה נ"ח). וכן מותר לשפץ את ביתו בבניה ובצביעה וכדומה, דאין לנו להוסיף איסורי אבילות מדעתנו שלא הוזכרו בשולחן ערוך ובפוסקים (שם).

צדיקים במיתתם קרויים חיים

השמימה.

האר"י העיד על רבי חיים ויטאל כי הוא היחיד שמבין את דבריו לעומק ועומד על דעתו. לאחר מספר שנים הוסמך על ידי רבו האלשיך הקדוש לרבנות. לאחר 4 שנים עבר לירושלים, שם קיבלוהו אנשי העיר קבלוהו בכבוד גדול והעריצוהו. לאחר מכן שב לדמשק שבסוריה, שם כיהן כרב עד יום מותו. בשנת ה'ש"פ ל' ניסן עלתה נשמתו בסערה השמימה, ומנוחתו כבוד בעיר דמשק שבסוריה. ישנם הטוענים כי עצמותיו הועלו לישראל והוא טמון בקרית מלאכי, אולם טענה זו לא הוכחה.

מספריו: "ספר הגלגולים", "ספר החזיונות", "עץ חיים", "שער הכוונות", "שער מאמרי רשב"י", ו"שערי קדושה". הספר "עץ חיים" הוא חיבור יסודי בכתבי האר"י, שנכתב על ידי רבי חיים ויטאל. בספר "עץ חיים" נפרסת משנתו של האר"י. בתחילת הספר מזהיר רבי חיים ויטאל מפני לימוד הקבלה למי שאינו ראוי להיכנס לפרד"ס התורה, ומונה את הסכנות והשיבושים שעלולים ליפול בחלקו של תלמיד לא ראוי: "אמנם אל יאמר אדם אלקה לי ואעסוק בחכמת הקבלה, מקודם שיעסוק בתורה במשנה ובתלמוד, כי כבר אמרו רבותינו ז"ל 'אל יכנס אדם לפרדס אלא אם כן מלא כריסו בבשר ויין', והרי זה דומה לנשמה בלתי גוף שאין לה שכל ומעשה וחשבון עד היותה מתקשרת בתוך הגוף בהיותו שלם מתוקן במצוות התורה בתרי"ג מצוות... כי אין הדברים האלו מסורים אל לב האדם כפי שכל אנושי, והסברא בהם סכנה עצומה, ויחשב בכלל קוצץ בנטיעות חס ושלום..." ספר "שערי קדושה" הוא ספר עמוק ביותר, ומטרתו היא "ליישר את האדם לעבודת בוראו"

אי"ה יום שני ל' ניסן יום הילולתו זיע"א

רבי חיים ויטאל המהרצ"ו

רבי חיים ויטאל (ב"ר יוסף) נולד בצפת, בתקופה בה חיי התורה בעיר שגשו מעל ומעבר, ועשרות רבים של תלמידי חכמים ומקובלים גרו בה. בהיותו בן 14 שנים התקבל לבית מדרשו של רבי משה אלשיך (המכונה האלשיך הקדוש) ובבית מדרשו למד רבנו בהתמדה עצומה, אך לא הסתפק בלימודי תורת הנגלה וליבו נמשך ללימוד תורת הנסתר, קבלה, לאחר זמן מה פנה רבי חיים ויטאל והצטרף לבית מדרשו של רבי משה קורדובירו (המכונה הרמ"ק) מפיו למד קבלה.

באותה תקופה למד רבי חיים ויטאל בשקידה על תלמודו בעודו שומר על מקומו בשני בתי המדרש, אצל האלשיך הקדוש שלמדו תורה ואצל הרמ"ק שלמדו קבלה, מאחר והיה עליו להספיק את כל הלימודים הללו הוצרך רבנו לשקוד ולהתמיד על לימודיו וכמעט שלא ישן. לאחר מספר שנים קיבל רבי חיים ויטאל את האר"י לרבו המובהק, עזב את עסקי המסחר בהם עסק ופינה את כל יומו ללימוד הקבלה.

כיוון שהאר"י הקדוש לא היה כותב את חידושי, אלא לימד ונתן שיעורים על פה, היה זה רבי חיים ויטאל, שערך את כל חידושי רבו והעלה אותם על הכתב. שנתיים ימים למד רבנו את תורת הנסתר מפי האר"י, במשך כל הזמן הזה גילה האר"י לרבי חיים ויטאל סודות נפלאים שלא שמעתם אוזן. באחת הפעמים נגש רבי חיים ויטאל לרבו האר"י ובקשו כי יגלה לו איזה דבר מסוים, אמר לו האר"י שאינו יכול כי דבר זה יגרום לפטירתו, אך לאחר מחשבה שניה אמר לו כי כל סיבת הימצאו בעולם זה להעביר לו גילויים אלו בתורת הנסתר ולכן מסר האר"י את נפשו וגילה לרבי חיים ויטאל את אותו הסוד, זמן קצר לאחר מכן, נפטר האר"י ל' ונשמתו עלתה בסערה

ראש חודש אייר

אי"ה בימים שני ושלישי יחול ראש חודש אייר, בס"ד נביא קצת מן המעלות של חודש זה

מזל החודש

מזלו של חודש אייר הוא שור, שכן בחודש זה השור מוצא עשב מאכל כדי שובעו.

מהות השם

השם אייר הגיע מהעיר בבל ומקורו בשפה האכדית "אארו" שמשמעותו 'אור'. בתנ"ך מכונה חודש אייר בשם: "חודש זיו", על שם השמש הזוהרת וזורחת בחודש זה ועל שם ניצני האילנות שנראים בחודש זה. השם מוזכר במלכים א' (ו, א): "בשנה הרביעית בחודש זו הוא החודש השני".

אייר חודש הרפואה

מייחסים לחודש אייר סגולות רפואיות, ומשליכים זאת על העובדה, שבחודש זה החל לרדת המן במדבר. המן נקרא 'לחם אבירים', לחם של מלאכים, בהיותו מזון זך ונקי ללא פסולת, אותו נצטווה העם ללקט איש כפי צורכו ומידתו. לחם אבירים מורה גם על כך שהמזון הזה נבלע באברים ללא פסולת וללא מותרות וזה שורש רפואתו.

בגמרא במסכת שבת מובא שמחודש אייר ועד עצרת, הרפואה מתחזקת ומועילה. ראשי התיבות של אייר הם: אני

ד' (י) רופאך. וכן: "אויבי ישובו יבושו רגע". בחודש זה מרפא אותנו הקב"ה בכבודו ובעצמו, שהיא רפואה שלמעלה מהטבע, העוקרת את החולי כאילו לא היה מעולם. עוד מובא כי הגשמים שיורדים בחודש אייר הם רפואה גדולה לכל החולאים

הרמב"ם מלמדנו כי עיקר הרפואה - באכילה. ע"י הברכה וכשרות המאכל זוכה האדם להפריד את החלק הגשמי שבמאכל, וזוהי הדרך לזכות לרוח הקודש.

תענית בה"ב

יש שנהגו לצום תעניות בה"ב בחודש אייר (וכן בתחילת חודש חשוון אחרי חג הסוכות) מחשש שמא שמחת חג הפסח התפשטה יתר על המידה ופרצה גדר.

פרקי אבות בחודש אייר

חודש אייר מסמל את תחילת הקיץ. במדרש שמואל בהקדמה למסכת אבות מובא מדוע דווקא בחודש זה יש ללמוד את מסכת אבות: ומסביר: "מכאן מתחיל הזמן להתחמם, ומתעוררים התאוות הגופניות, ויצר הרע מתחיל להשתחרר ולהתגבר. על כן נהגו מחודש זה ללמוד את מסכת אבות מדי שבת, שהיא מליאה תוכחות, ומעוררת את האדם לרדוף אחרי כל מידה טובה ומגברת יצר טוב על יצר רע". (הידברות)

לרפואה שלומה

**חנינה חנה בת דחל
סיגל בת חנינה חנה**

לחן שלם ברחמי

**מרסל בת חנה
חנה בת מרים
ת.נ.צ.ב.ה**

לכרבה והצלחה

**מרדכי ויפה
מודנו וב"ב
ליאור ושיר
מודנו**

לכרבה והצלחה

**חיים לוי וב"ב
דון רבקה
חודיה לוי**

לכרבה והצלחה

**אלג'דיה
בת מרים
מרים (מירי)
בת דות**